

Sygn. akt VI Ga 365/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 listopada 2014 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Barbara Frankowska

Protokolant: st. sekr. sądowy Małgorzata Zawilo

po rozpoznaniu w dniu 27 listopada 2014 r. w Rzeszowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa: **(...) S.A. w T.**

przeciwko: **S. w U.**

o **zapłatę**

na skutek apelacji pozwanej co do pkt I i III wyroku Sądu Rejonowego

w Rzeszowie V Wydziału Gospodarczego z dnia 27 czerwca 2014 r., sygn. akt V GC 393/14 upr

1. **o d d a l a** apelację,

2. **z a s ą d z a** od pozwanej S.

w U. na rzecz powoda (...) SA w T. kwotę 300 zł (trzysta złotych) tytułem kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

Sygn. akt VI Ga 365/14

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 27 listopada 2014 r.

Sąd Rejonowy w Rzeszowie V Wydział Cywilny wyrokiem z dnia 27 czerwca 2014 r. zasądził od pozwanego - S. w U. na rzecz powoda (...) S.A. w T. kwotę 1.838,85 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 5 lipca 2013 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 543,58 zł tytułem kosztów procesu. W pozostałej części Sąd oddalił powództwo.

Sąd Rejonowy przyjął za bezsporne, że strony w ramach prowadzonej działalności zawarły dwie umowy sprzedaży sprzętu wraz z oprogramowaniem, szczegółowo określonego w zamówieniach sprzedaży oznaczonych nr(...)(umowa z dnia 4 kwietnia 2013 r.) oraz nr (...)(umowa z dnia 10 kwietnia 2013 r.). W dniu 18 kwietnia 2013 r. strony zawarły umowę o wykonanie serwisu systemu kasowo- komputerowego nr (...). Powód spełnił swoje świadczenie wynikające z w/w zamówień sprzedaży, pozwany zapłacił z tego tytułu należność objętą fakturą nr (...). Sąd ustalił ponadto, że zakres przedmiotowy zamówienia sprzedaży z daty 27 marca 2013 r. nr ZS- (...) oraz nr ZS- (...) obejmował sprzęt komputerowy oraz program sprzedaży, a także usługę wdrożenia zakupionego przez pozwanego programu ewidencjonowania sprzedaży u pozwanego. Umowa obejmowała między innymi pakiety (...), w skład którego wchodził program do automatyzacji zadań i komunikacji oraz (...), w skład którego wchodziły licencja na moduł eksportu oraz program tworzący dane księgowe na podstawie dokumentów programu KC-Firma w formatach txt, xls, dbf,

mdb). W związku z zakupem w/w pakietów powód zobowiązał się do zainstalowania programu sprzedaży oraz aplikacji wymiany danych z programu sprzedaży do programu księgowego istniejącego już u pozwanego. Ustalono wynagrodzenie za dodatkowe usługi w wysokości 65 zł netto/rbg, przy czym 3 rbg wdrożenia były gratisowe. Za niewykonanie lub nienależyte wykonanie usługi powód przyjął odpowiedzialność do wysokości równowartości wynagrodzenia przewidzianego w ofercie. Na należność główną w wysokości 5.276,45 zł brutto objętą fakturą (...) składało się między innymi wynagrodzenie i konfiguracja sprzedanego oprogramowania według stawki 65, 00 zł netto za roboczogodzinę oraz wynagrodzenie za przeniesienie danych z programu TOP do programu (...). W marcu 2013 r. pozwany zgłosił powodowi potrzebę wykonania usługi automatycznego eksportu danych z zainstalowanego przez powoda oprogramowania sprzedaży do istniejącego u pozwanego programu księgowego, z wynagrodzeniem jak w zleceniu nr (...). Umowa o wykonywanie serwisu systemu kasowo- komputerowego nr (...) została zawarta po zainstalowaniu i konfiguracji oprogramowania objętego w/w zamówieniami. Strony przewidziały, że część prac dokonywanych w ramach tego serwisu miała być objęta miesięcznym ryczałtem 120 zł netto. Ponadto, że część usług, między innymi usługa interwencji serwisowej podlegać będzie opłacie w wysokości 75 zł netto/rbg plus koszty dojazdu, płatnej w terminie 14 dni po otrzymaniu faktury VAT. Na spotkaniu w dniu 15 maja 2013 r. strony uzgodniły wykonanie przez powoda dodatkowych usług konfiguracji aplikacji automatycznej wymiany danych między oprogramowaniem księgowym i sprzedażowym. Konfiguracja nie była niezbędna do funkcjonowania zakupionego przez pozwanego programu sprzedaży. Z tytułu wykonania tej usługi powód wystawił sporną fakturę nr (...) (termin płatności 4 lipca 2013 r.). Na fakturze wskazano, że należność w wysokości 2.121,75 zł brutto wynika z łącznie 23 rbg pracy (75 zł netto za rbg, razem 1725 zł netto). Powód w dniu 10 lipca 2013 r. nadał do pozwanego pismo zawierające harmonogram wykonanych prac. Sąd ustalił, że świadczenie usługi konfiguracji zamówionego oprogramowania nie stanowiło zwyczajowo części realizowanego przez powoda zamówienia, nie było to świadczenie standardowe stanowiące element składowy zawieranych umów sprzedaży licencji na oprogramowanie lecz osobna usługa. Zdaniem Sądu Rejonowego przedmiotem zamówień (...) oraz nr ZS- (...) była wyłącznie licencja na oprogramowanie bez wykonania usług dodatkowych.

Sąd Rejonowy zauważył co następuje. Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w części. Zdaniem Sądu usługa konfiguracji automatycznej transmisji danych została wykonana na podstawie umowy o dzieło a nie w/w umowy serwisowej. Strony zawierając umowę objętą zleceniem nr (...) umówiły się na wynagrodzenie za dodatkowe usługi wg stawki 65 zł netto/rbg, stąd nie może być do wykonania tej usługi stosowana stawka uzgodniona w umowie serwisowej (75 zł netto/rbg). Skoro powód wykonał swoje świadczenia pozwany zgodnie z umową powinien zapłacić za nie umówione wynagrodzenie. Pozwany nie udowodnił w jakiej części powód nie wykonał należycie swojego świadczenia a wobec tego, o ile powinno zostać obniżone jego wynagrodzenie. Ponadto uzgodnienia z zamówienia nr (...) w którym uregulowano te kwestie, nie mają zastosowania do usług wykonanych w ramach umowy o dzieło, gdyż zlecenie ich nie obejmowało. Pozwany nie skorzystał z uprawnień z tytułu wad dzieła (art. 636 i 637 k.c.). Sąd Rejonowy nie podzielił zarzutu pozwanego co do mocy dowodowej spornej faktury z uwagi na brak jego podpisu oraz zarzutu odnośnie podstaw ustalenia kwoty faktury. Sąd wskazał, że na fakturze musi znajdować się jedynie podpis wystawcy dokumentu, natomiast odnośnie podstaw ustalenia kwoty faktury powołał się na przesłany pozwanemu w/w harmonogram prac. Sąd Rejonowy uznał, że pozwany nie kwestionował faktu wykonania przez powoda usługi wdrażania zakupionego oprogramowania w godzinach wskazanych w harmonogramie, wiarygodność tego dokumentu nie została podważona na etapie postępowania dowodowego.

Sąd rozstrzygając w przedmiocie odsetek na podstawie art. 481 k.c. ustalił ich należność od dnia opóźnienia w spełnieniu świadczenia wzajemnego tj. od dnia 5 lipca 2013 r.

O kosztach procesu Sąd Rejonowy orzekł na podstawie art. 100 k.p.c. rozdzielając je stosownie do uwzględnienia roszczenia powoda.

Pozwany zaskarżył powyższy wyrok w części, tj. w zakresie uwzględniającym roszczenie powoda (pkt I i III wyroku Sądu Rejonowego). Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

I. sprzeczność istotnych ustaleń Sądu Rejonowego z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego,

II. naruszenie przepisów postępowania:

1) naruszenie art. 207 § 6 k.p.c. poprzez:

- dopuszczenie przez Sąd spóźnionych twierdzeń i dowodów zgłoszonych przez powoda w piśmie z dnia 11 kwietnia 2014 r., pomimo, że powód nie uzasadnił dlaczego tych dowodów nie zgłosił w pozwie oraz nie wyjaśnił, że zgłoszenie ich na tym etapie postępowania nie spowoduje zwłoki w rozpoznaniu sprawy, albo że występują inne wyjątkowe okoliczności,

2) naruszenie art. 207 § 7 k.p.c. oraz zasady równego traktowania stron w procesie poprzez:

- zwrócenie pisma pozwanego z dnia 22 kwietnia 2014 r.

3) naruszenie art. 233 k.p.c. poprzez:

- przyjęcie wbrew zebranemu materiałowi dowodowemu, doświadczeniu życiowemu i logice, że konfiguracja aplikacji automatycznej wymiany danych między obu oprogramowaniami, tj. sprzedaży i księgowym, nie została wykonana w ramach dwóch zamówień z dnia 27 marca 2013 r., lecz jako dodatkowa, odpłatna usługa, wymieniona w fakturze nr (...),

III. naruszenie prawa materialnego tj. art. 65 k.c. poprzez przypisanie stronom innego zamiaru i celu zawartej umowy, wynikającej ze złożonych zamówień i rozmów, a przede wszystkim poprzez bezpodstawne tłumaczenie oświadczenia woli strony pozwanej, jako zgody na wykonanie usługi konfiguracji aplikacji automatycznej wymiany między oprogramowaniem sprzedaży i księgowym w ramach odrębnego zlecenia.

Mając na uwadze powyższe zarzuty pozwany wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu wg norm przepisanych za I i II instancję, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania pozostawiając sądowi I instancji rozstrzygnięcie o kosztach postępowania. W uzupełnieniu apelacji z dnia 22 kwietnia 2014 r. pozwany wniósł o oddalenie wniosków dowodowych powoda zawartych w piśmie z dnia 11 kwietnia 2014 r.

W odpowiedzi na apelację powód wniósł o jej oddalenie oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania odwoławczego wg norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelację należało oddalić jako niezasadną, wyrok Sądu Rejonowego odpowiada prawu. Odnosząc się do zarzutów apelacji Sąd Okręgowy wskazuje na poniższe.

Postępowanie przed Sądem Rejonowym toczyło się w trybie uproszczonym, tj. zgodnie z przepisami Działu VI k.p.c. Art. 505⁹ § 1¹ k.p.c. wprowadza ograniczenia co do zakresu apelacji od wyroku I instancji, stanowiąc, iż może ona być oparta jedynie na zarzutach naruszenia prawa materialnego przez błędną wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie lub naruszenia przepisów postępowania, jeżeli mogło ono mieć wpływ na wynik sprawy. Z tych względów Sąd Okręgowy nie może wypowiedzieć się co do zarzutów błędnego ustalenia stanu faktycznego.

W pierwszej kolejności należy się odnieść do zarzutów naruszenia przepisów postępowania, które, jak wynika z uzasadnienia apelacji, miało mieć wpływ na wynik sprawy, gdyż w wyniku tych naruszeń, wg skarżącego, Sąd dokonał nieprawdziwych ustaleń faktycznych oraz dokonał ustaleń w wyniku dowodów zgłoszonych jako spóźnione.

Zarzut naruszenia art. 207 § 6 k.p.c. jest niezasadny. Wbrew treści zarzutu postawionego przez pozwanego, nie jest warunkiem dopuszczenia każdego dowodu i wzięcia pod uwagę każdego z twierdzeń nie zgłoszonych w pozwie, uprawdopodobnienie, że strona nie zgłosiła ich bez swojej winy lub, że ich dopuszczenie nie spowoduje zwłoki w rozpoznaniu sprawy, ewentualnie powołanie się na inne wyjątkowe okoliczności. Obok pozwu i odpowiedzi na pozew,

powołany przepis wymienia również tak zwane dalsze pisma przygotowawcze, a więc zgłoszenie tych dowodów i twierdzeń w takim piśmie nie jest obwarowane w/w rygorami. Aby ustalić jakie pismo należy uważać za dalsze pismo przygotowawcze stosownie do treści art. 207 § 6 k.p.c. (a więc pismo, w którym zgłoszone dowody i twierdzenia nie będą ocenione jako spóźnione) należy się odwołać do art. 127 k.p.c. oraz art. 207 § 3 k.p.c. Art. 127 zawiera definicję pism przygotowawczych (pisma mające na celu przygotowanie rozprawy). Zgodnie z przepisem art. 207 § 3 k.p.c. sąd może przed pierwszym posiedzeniem wyznaczonym na rozprawę zobowiązać strony do złożenia dalszych pism przygotowawczych, w zobowiązaniu sąd ustala jakie okoliczności mają zostać wyjaśnione. W toku sprawy złożenie dalszych pism przygotowawczych następuje wyłącznie gdy sąd tak postanowi, chyba że pismo obejmuje tylko wniosek dowodowy. Stosownie do powyższego sąd uzna dowody i twierdzenia strony za spóźnione jeżeli nie zostały zgłoszone w odpowiedniej fazie postępowania. Nie są spóźnione twierdzenia i dowody, jeżeli strona powołała je w piśmie przygotowawczym złożonym na wezwanie sądu i zgodnie z jego instrukcją (a więc dalszym piśmie przygotowawczym o jakim mowa w art. 207 § 6 k.p.c. jeżeli pismo złożone zostało z zgodnie z instrukcją sądu). Pismem z dnia 3 kwietnia 2014r. (k. 48) Sąd Rejonowy zobowiązał powoda do złożenia odpowiedzi na sprzeciw pozwanego. Określając zakres dozwolonego wypowiedzenia się powoda, tj. z pominięciem rygorów 207 § 6 k.p.c. (okoliczności podlegające wyjaśnieniu), Sąd wskazał jedynie, iż powód powinien ustosunkować do twierdzeń i zarzutów pozwanego zgłoszonych w sprzeciwie. Wobec powyższego każde twierdzenie i dowód zgłoszony przez powoda w przedmiotowym piśmie, jeżeli koresponduje tj. jest reakcją na odpowiednie twierdzenia i dowody powołane przez pozwanego, nie uznaje się za spóźniony. Sąd Rejonowy powinien pominąć tylko te twierdzenia i dowody powoda, które pozostawały bez związku z odpowiednimi twierdzeniami i dowodami zgłoszonymi przez pozwanego. Z uwagi na szeroki zakres wypowiedzi dozwolony powodowi przez Sąd Rejonowy wykazanie, że pismo powoda nie służyło wyjaśnieniu okoliczności zgodnie z wezwaniem z 3 kwietnia 2014 r., jest trudne, pozwany nie podjął takiej próby.

Zarzut naruszenia art. 207 § 7 k.p.c. jest zasadny, jednak Sąd Okręgowy nie dopatrył się stosownie do treści art. 505⁹ ust 2 pkt 2 k.p.c. wpływu tego uchybienia Sądu Rejonowego na wynik sprawy. Zgodnie z art. 207 § 7 k.p.c. zwrotowi podlega pismo przygotowawcze złożone z naruszeniem § 3 tego art. W § 3 zaś, dozwolono, niezależnie od postanowienia sądu, składanie pism przygotowawczych obejmujących tylko wnioski o przeprowadzenie dowodu. Takim piśmie było niewątpliwie pismo pozwanego z dnia 22 kwietnia 2014 r. (WD- pismo zawierające wnioski dowodowe), w którym wnioskował on o przesłuchanie świadka K. C.. Sąd rozpatrując ten wniosek, mógł jedynie powołać się na § 6 i dowód ten pominąć, skoro pozwany stosownie do treści tego przepisu nie uprawdopodobnił, że nie zgłosił tego świadka w odpowiedzi na pozew (sprzeciw pozwanego) bez swojej winy lub że uwzględnienie spóźnionych twierdzeń i dowodów nie spowoduje zwłoki w rozpoznaniu sprawy albo że występują inne wyjątkowe okoliczności. Nie przesądzając czy istniały okoliczności przemawiające za dopuszczeniem tego dowodu, Sąd Okręgowy stwierdza, że pozwany zgłaszając ten dowód nie podjął próby wykazania którejkolwiek z przesłanek dopuszczenia dowodu na tym etapie postępowania, tym samym na mocy art. 207 § 6 podlegał on pominięciu. Na marginesie jedynie należy wskazać, że K. C. został wezwany na rozprawę w dniu 18 czerwca 2014 r. na wniosek powoda i pozwany miał możliwość zadawania mu pytań i z tej możliwości skorzystał. Wobec powyższego w/w uchybienie Sądu Rejonowego pozostało bez najmniejszego wpływu na wynik postępowania.

Zarzut naruszenia art. 233 k.p.c. jest niezasadny. Jest to zarzut przekroczenia zasady swobodnej oceny dowodów oraz dokonania oceny niezgodnej ze wskazaniami wiedzy, doświadczenia życiowego oraz zasadami logicznego rozumowania. Skarżący nie uzasadnił szerzej w/w zarzutów wskazując jednak, że chodzi o ustalenie przez Sąd Rejonowy, że konfiguracja aplikacji automatycznej wymiany danych między programem księgowym a sprzedażowym, nie została wykonana w ramach dwóch zamówień z dnia 27 marca 2013 r., lecz jako dodatkowa odpłatna usługa, wymieniona na fakturze (...). Skarżący nie uzasadnił w jaki sposób ocena dowodów dokonana przez Sąd Rejonowy jest sprzeczna ze wskazaniami wiedzy, doświadczenia życiowego, jakie błędy logiczne popełnił Sąd I instancji. Zgodnie z poglądami doktryna prawa „dla skuteczności zarzutu naruszenia art. 233 § 1 kpc nie można poprzestać na stwierdzeniu, że dokonane ustalenia faktyczne są wadliwe, odnosząc się do stanu faktycznego, który w przekonaniu skarżącego odpowiada rzeczywistości. Niezbędne jest wskazanie przyczyn, które dyskwalifikują postępowanie sądu w zakresie ustaleń. Skarżący powinien zwłaszcza wskazać, jakie kryteria oceny zostały naruszone przez sąd przy analizie konkretnych dowodów, uznając brak ich wiarygodności i mocy dowodowej lub niesłuszne im taką moc

przyznając” (Henryk Dolecki „Komentarz do art. 233 Kodeksu postępowania cywilnego” LEX). Uzasadnienie apelacji pozwanego jest w istocie polemiką z ustaleniami faktycznymi Sądu I instancji, gdzie pozwany przedstawiając własną odmienną ocenę przeprowadzonych dowodów, uzasadnia dlaczego ustalenia Sądu Rejonowego były błędne, tymczasem jak wskazano powyżej, w trybie apelacji od wyroku sądu wydanego w postępowaniu uproszczonym, sąd II instancji nie rozpatruje zarzutów błędnego ustalenia podstaw faktycznych wyroku. Zdaniem Sądu Okręgowego z zebranego materiału dowodowego nie wynika, aby integracja programów zakupionych u powoda z programami istniejącymi już u pozwanego miała być wykonana w ramach zamówień nr(...)oraz nr (...). Wykonana usługa konfiguracji nie była niezbędna dla funkcjonowania zakupionego programu sprzedażowego, była to usługa dodatkowa, która jak zasadnie przyjął Sąd Rejonowy nie mieściła się w pojęciu serwisowania, a tym samym do jej wykonania nie mogły być zastosowane stawki określone umową nr (...), lecz stawka za usługi dodatkowe ustalona wcześniej w zamówieniu nr (...).

Zarzut naruszenia prawa materialnego art. 65 k.c. jest niezasadny. Zdaniem skarżącego do naruszenia tego przepisu doszło w wyniku przypisania stronom innego zamiaru i celu zawartej umowy, z uwagi na bezpodstawne tłumaczenie oświadczenia woli strony pozwanej, jako zgody na wykonanie usługi konfiguracji aplikacji automatycznej wymiany między oprogramowaniami sprzedaży i księgowym w ramach odrębnego zlecenia. Zgodnie z art. 65 k.c. oświadczenie woli należy tak tłumaczyć, jak tego wymagają ze względu na okoliczności, w których złożone zostało, zasady współżycia społecznego oraz ustalone zwyczaje. W umowach należy raczej badać, jaki był zgodny zamiar stron i cel umowy, aniżeli opierać się na jej dosłownym brzmieniu. Naruszeniem w/w przepisu jest tłumaczenie oświadczeń woli z pominięciem okoliczności w jakich zostały złożone, bez uwzględnienia zasad współżycia społecznego, ustalonych zwyczajów, bez próby badania jaki był zgodny zamiar stron umowy oraz jaki był jej cel, a jedynie opierając się na jej dosłownym brzmieniu. Tak nie było w przedmiotowej sprawie, ustaleniu tych okoliczności, służyło między innymi przesłuchanie stron i powołanych świadków. Sąd odwołał się do tych dowodów i wyjaśnień dokonując ustaleń faktycznych w sprawie, które podziela Sąd Okręgowy. Ponownie bowiem należy wskazać, że to pozwany powinien był udowodnić w tej sprawie, iż w ramach ceny za sprzedaż oprogramowania i sprzętu (w czym mieściła się instalacja i konfiguracja ze sprzętem) uzgodnił wykonanie czynności polegających na automatyzacji eksportu danych księgowych (wykonanej przez P. W.) i synchronizacji między systemami sprzedaży oraz systemami księgowymi stosowanymi i działającymi u pozwanego (wykonywanej przez P. R. wg zestawienia k. 63). Pozwany nie przeczył, że wykonania tych czynności wymagał, ale nie wykazał, że zawarte były one w podstawowej cenie sprzedaży. Zatem całokształt okoliczności pozwalał na przypisanie stronom zgodnego zamiaru zawarcia spornej umowy.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 505¹² § 1 k.p.c. oddalił apelację jako bezzasadną.

O kosztach postępowania Sąd Okręgowy rozstrzygnął na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. i 391 § 1 k.p.c. oraz § 6 pkt 3 w zw. z § 12 ust. 1 pkt. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. 2002, Nr 163, poz. 1349).